

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۱/۱۲/۰۷

پوهندوی آصف بهاند

د لورې سونامي

لسمه برخه

د افغانستان پر ماشومانو او کوچنیانو باندې د تاوتریخوالي سونامي

پنځه څلوېښتمه برخه

جنت کښلیه اشنا راشه
ستا دوزخي ماشومان غواري خیراتونه

افغانستان او افغانان د خپل تاریخ په ډېرو ستونزمنو او تیارو شپو ورځو کې راگیر دي. ځینې د هغه جمهوریت افسوس کوي چې تر پروانه یې تخریب او بېرته یې پسي ویل، ځینې بیا نویو واکدانو ته ځنې اړوی او د فتحې په نامه

د پاڼو شمېره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

شکرونه ادا کوي؛ يادې دواړه ډلې بڼايي په دې خبرې نه وي چې دا څویم کال دی چې د مخکې د کړي په ترټولو غمجنو انسانانو په لست کې مو تر ټولو لومړی ليکلی دی.

د لورې سونامي څپې ورځ تربلې زور اخلي او زموږ بېوسه هغه هېوادوال چې د سياسيونو د پرلپسې تېروتنو او دروغونو تېرايستلي دي، په لومړي گام کې قرباني کېږي، يا ژوند له لاسه ورکوي او يا يې ترسترگو وړاندې ماشومان او کوچنيان د خوړو د نشتوالي په وجه په خوارځواکي اخته کېږي او ورسره سم د همدې خوارځواکو ماشومانو او کوچنيانو ميندې پلرونه په رواني ناروغيو اخته کېږي.

د افغانستان په سياسي او نظامي کشاله کې بنکېل کورني او بهرني اړخونه پر خپلو دريځونو اوس هم ټينگار کوي او نور هم د خلکو د خوارېدو او نويو ستونزو د رامنځته کېدو زمينه برابروي.

د سره صليب د نړيوالې کمېټې رئيس دومينیک سټيلهارت کابل ته تر خپل سفر وروسته ويلي دي چې په افغانستان کې روان بشري ناورين به د ميليونونه انسانانو د مرگ سبب شي او په تېره د ماشومانو او کوچنيانو په باب يې ويلي دي چې:

«... د افغان ماشومانو عکسونه څرگندوي چې دوی ډېر وحشتناک ژوند لري، دودۍ او روغتيایي خدمتونه نه ور رسېږي، اضطراب او خپگان يې سترگو نه ښکاري او دا ډېره لږزونکې موضوع ده...»

نړيوال چغې وهي چې بانکي سيستم له منځه ځي، د هېواد او خلکو اقتصاد ويجاړېږي او ټولنه د بدويت پر لور سقوط کوي، خو د اورېد له پاره هېڅوک نه شته.

هونبیار او پوه افغانان او هغه نړيوال چې د افغانستان او افغانانو په باب د بڼېگنې فکر لري؛ همدا اوس بايد د دې بشري ناورين مخنيوی وکړي، که د دې پيل شوي بشري ناورين لمن پراخه شي، بيا به يې د مخنيوي وس له هېڅ چا او هېڅ ځواک سره نه وي.

اوس پر افغانستان او افغانانو باندې داسې حالت راغلی دی چې د هر څه غږ تپ درېدلی دي، يوازې له هرې خوا نه لورېه چينغې وهي.

د نوي حکومت پلويان د نويو واکدارانو د تورو پاچونو، په جیبونو کې کې د اېښودل شويو مسواکونو او پاکو څپليو صفتونه کوي، خو دې ته يې پام نه دی چې خلک د لورې سونامي غرق کړل.

يو جا ډېر بڼه ويلي دي:

«تنها صدایی که این روزها بیشتر از موسیقی به گوش میرسد، صدای گرسنگی و بیچارگی مردم است.»

یوه په خبره پوه فیسوکی کارن د ژور تحلیل په پایله کې افغانانو ته د لورې له سونامي نه د خلاصون په پار ويلي دي چې:

«چې په نس ماره نه یاست سم عبادت هم نه شی کولای،

په فردي اقتصاد نه شی بنادمن کیدلای تر څو چې د خپلي ټولني اقتصادي وس او توان چاغ نه کړی.»

په افغانستان کې د بشري ناورين او لورې د مخنيوي له پاره هندو مذهبه هېواد (هندوستان) د پنځوس زره ټنو خوراكي توکو او درملو د مرستې وعده کړې ده؛ خو مسلمان؟ هېواد (پاکستان) له خپلي خاورې نه د دې مرستو د لېږد اجازه نه ورکوي، هم حق العبور غواړي او هم دا هم وايي چې لېږدول يې بايد پاکستاني لاری وکړي، څو دوی خپله گټه وټه په کې تر لاسه کړي.

ملگري ملتونه او نورې نړيوالې خيريه مؤسسې ډېره هڅه کوي چې د انساني بحران د نه رامنځته کېدو په برخه کې مرسته وکړي، خو...

ملگري ملتونه په جگ غږ وايي چې: که مرسته ورسره و نه شي، د افغانستان بانکي نظام به له "سخت سقوط" سره مخ شي.

زه د جنت له نعمتونو دلته برخه غوارم
غوړمي درخي پروردگاره وړی شوی یمه

بښني نړيوال سازمان څو ځلي ويلي دي چې:

د بشري ناورين مخنيوي لپاره دې پر افغانستان اقتصادي بنديزونه لېرې کرل شي
خو په جا يې اورې او په چا يې مني؟

خلک دې بريد ته رسېدلي چې:

نه ستوری د اسمان او نه سپوږمۍ غواړي باچا
دې ښار کې خلک وړي دي، دودۍ غواړي باچا
شاعر (؟)

د گودر او د بنگرې کيسې زړې دي
د وطن د وړو تېرو غم په کار دی
شاعر (؟)

د پاڼو شمېره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ